

Pedagogiskt material kring utställningen China Girl

Materialet är framtaget av Yrr Jonasdottir

Inledning

Det här materialet riktar sig i första hand till pedagoger som vill fördjupa sig i utställningen och få uppslag i hur man kan arbeta med den. Men självklart är alla välkomna att läsa och använda det här materialet!

Det pedagogiska materialet är gjort med högstadie- och gymnasieelever i åtanke och det bör användas tillsammans med katalogtexterna.

Som pedagog väljer man själv vilken nivå och i vilket omfång man vill arbeta med och kring utställningen. Det pedagogiska materialet är ganska omfattande. Det är inte meningen att det skall användas i sin helhet. Här finns förslag på olika metoder att arbeta med utställningen; innan utställningsbesöket, på plats i utställningsrummet, liksom efterarbete. Man kan också använda materialet som inspiration för att hitta en egen metod att arbeta med.

Det pedagogiska materialet innehåller:

1. Inledande texter
2. Förslag på hur ni kan förbereda er inför ett utställningsbesök med en grupp
3. Förslag på hur ni kan arbeta med utställningen i utställningsrummet
4. Förslag på olika efterarbeten

Viktig kompletterande information finns i utställningskatalogen. Texter och bilder från den finns på hemsidan och den finns att köpa i sin helhet på utställningen.

www.chinagirl.se, www.konstframjandet.se

1. Inledande texter

Del 1 Att se på konst

Del 2 Att se på utställningen *China Girl*

Del 1 Att se på konst

Konst kan öppna upp för frågeställningar, funderingar, tankar och idéer som går åt flera olika håll hos betraktaren. Det är upp till konstnären som gör konstverken liksom dig som betraktare att se till att kommunikationen leder någon vart. Ett konstverk för inte en monolog utan den ställer krav på betraktaren att föra en dialog för att komma åt innehållet. Det intressanta sker i mötet mellan betraktare och konstverk. Var öppen och ha tålamod i dialogen med konsten och du anar inte var du kan hamna.

Kom ihåg, konst kräver tid!

Del 2 Att se på utställningen *China Girl*

Utställningen *China Girl* handlar om ett specifikt tema; nämligen kvinnans låga status i världen. Konstnären har tagit Kinas situation som exempel för att diskutera denna problematik. Utställningen är tankeväckande, bildande och estetisk. Den lyfter fram allvarliga frågeställningar som vi betraktare ställs inför genom mötet med konstverken.

Maria Ångquist Klyvare visualiserar sina tankar genom att använda både vedertagna liksom personliga symboler och associationer. Med en beundransvärd hantverksskicklighet uttrycker hon sig i lera och andra material.

Utställningen passar bra att ha som utgångspunkt i undervisningen i många olika skolämnen, här följer några exempel:

Den handlar om samhälle och politik den rekommenderas därför att beröras inom **samhällskunskapen**. Det finns många historiska spår som man kan följa så använd den gärna inom **historia**. Den berör även **religion** och passar därför i den undervisningen. Ett bra sätt att möta utställningen och ta den till sig är att överföra det visuella språket till det skrivna språket och talspråket ta därför gärna upp den på **svenskan**. Den bildmässiga visualiseringen av tankar gör att den passar inom ämnet **bild**. Här finns även frågeställningar som berör ekonomi och statistik så varför inte arbeta med den på **matten** eller i **ekonomi** undervisning? Alla texter och titlar i katalogen finns på svenska samt i engelsk översättning så det är ypperligt att möta utställningen på **engelska**. Några övningar i det här pedagogiska materialet passar bra att göra inom ämnet **media**.

Konstverken talar för sig själva och i utställningen talar de även med varandra. Som betraktare är det bara att ge sig in i dialogen. Här finns mycket att hämta.

Det finns många sätt att kommunicera med utställningen *China Girl*, den här handledningen kan hjälpa dig på traven att hitta sätt som passar just dig.

Lycka till!!!

2. Inför utställningsbesöket

Del 1. Förbered dig själv

Del 2. Förbered klassen

Del 1. Förbered dig själv inför utställningsbesöket

- För att vara förberedd inför besöket rekommenderas att läsa katalogtexterna. Med hjälp av dem får du information om konstnären, utställningen och utställningens tema:

Om bakgrunden till utställningen kan du läsa i Eva-Lotta Holm Flachs text *China Girl* och i konstnärens egen text *Varför?*

För att få veta lite mer om konstnären och hennes arbeten rekommenderas den utomordentliga texten av Britt-Marie Hedman *Mosaiker för ett nytt årtusende- En retrospektiv belysning av Maria Ångquist Klyvares konstnärskap*.

Eftersom utställningen *China Girl* utgår ifrån ett specifikt tema är det viktigt att vara insatt i det innan besöket på utställningen. *Kinas flickor väljs bort* av Marina Malmgren och *Varför diskrimineras döttrar i Kina?* Av Marina Thorbor ger en bra bakgrundsbild av utställningens tema.

- Titta på bilderna som finns på hemsidan.
- Titta igenom det pedagogiska materialet och bestäm på vilket sätt du vill arbeta med utställningen i utställningsrummet.
- Om du har möjlighet, besök gärna utställningen själv innan du tar dit din grupp.

Del 2. Förbered klassen inför utställningsbesöket

Berätta för klassen i skolan vart ni skall gå och vad ni skall se. Berätta vad det är för konstnär som ställer ut, vad utställningen heter och dess tema. Diskutera gärna utställningstemat med klassen innan besöket. Berätta gärna varför konstnären Maria Ångquist Klyvare har valt att göra utställningen *China Girl* (se texten *Varför?*) och varför du har valt att ta med klassen för att titta på den.

Låt gärna eleverna läsa katalogtexterna som handlar om utställningstemat.

Diskutera fakta och åsikter med eleverna:

- Ettbarnspolitiken i Kina, när infördes den? Varför?
- Vilka blir konsekvenserna? För kvinnor? För män? För samhället i stort?
- Vilka konsekvenser har den medfört i såväl Kina som utanför?
- Hur ser det ut idag? Hur kommer framtiden att se ut?
- Vart tredje barn som föds i världen, föds i Kina och Indien. Det är i dessa två länder som man sorterar bort flickor. Diskutera betydelsen av detta faktum.
- Hur mycket vet vi om flickors, kvinnors situation i Kina?
- Är deras situation viktig att diskutera?
- Vad har du för egna åsikter? Anser du att ettbarnspolitiken är bra eller dålig?
- Skall Sverige bry sig? Och i så fall vad kan Sverige göra?
- Hur ser kvinnors, flickors situation i världen ut?

Med kunskap om - och efter att ha funderat på utställningens tema kommer ni att få mycket mer ut av konstverken på plats.

3. På plats i utställningsrummet

a) Information och diskussion

Dessa delar kan användas i kombination med samtliga arbetsmetoder i utställningsrummet. Hur du nyttjar denna information och förslag är upp till dig.

del 1. Kort om utställningen

del 2. Beskrivning, fakta och tolkning av konstverken

del 3. Diskutera utställningen (kan kombineras med samtliga metoder)

b) Förslag på arbetsmetod i utställningsrummet

del 1. Visning av utställningen

del 2. Tala med konstverket

del 3. Recensera utställningen

del 4. Kulturprogram

a) Del 1. Kort om utställningen

Beskrivning

China Girl är en utställning av konstnären Maria Ångquist Klyvare. Utställningen handlar om gamla kulturer som Indien och Kina där flickan har låg status och det faktum att det inte blir bättre, snarare tvärt om. Flickor väljs bort! Detta är inget problem som bara finns bland lägre klasser i dessa länder. Fosterdiagnostik gör det idag enkelt att på ett tidigt stadium välja bort en flicka vilket har medfört det ökar, inte minst i medelklassen.

3 200 flickor i Åldern 0-4 år "försvinner" varje dag i Kina (IDB Summary Demographic Data for China 2005). Det är inte bara i Kina som flickor väljs bort det sker i Indien också. Men i diktaturen Kina är det tabu att prata om det. I Indien är det mera en öppen problematik och det sker diskussion och forskning kring den.

Konstnären är upprörd över flickors och kvinnors situation i hela världen. Kvinnans låga status blev för henne så påtaglig i mötet med den kinesiska kulturen. Men det är ett problem som inte bara rör Kina utan hela världen. Med Kina som utgångspunkt har hon gjort åtta konstverk som berör detta tema.

Genom sin konst lyfter hon fram en problematik och visualiserar den på sitt eget sätt.

Fakta

Ordet *China Girl* betyder kinaflicka men också porslinsflicka då china används som den engelska förteckningen för porslin. Vilket i sin tur kommer ifrån det kinesiska porslinet. Porslin är ett skört och ömtåligt material som man måste behandla med stor försiktighet.

a) Del 2. Beskrivning, fakta och tolkning av konstverken

När man hittar ord över det man ser börjar hjärnan av sig själv att tolka och hitta associationer. Därför börjar jag alltid, när jag står inför ett konstverk, med att beskriva det för mig själv. Sen finns det ofta lite fakta som kan vara bra att ha för djupare tolkning.

Jag har skrivit en kort beskrivning av alla verken som finns med på utställningen, sen kompletterar jag med lite fakta som kan vara bra att ha, eller bara kul att veta. Jag lämnar även en kort personlig tolkning. Denna tolkning är inte fakta, utan ett resultat av min dialog med konstverken. Du tolkar verket säkert annorlunda utifrån dina erfarenheter och

referensramar. Vid vissa verk lämnar jag några ord ifrån konstnären som hon har sagt under våra samtal.

Flickguden, beskyddaren

Beskrivning

Flickguden är en bild som föreställer ett barn som sträcker ut armarna. Bilden hänger snett utifrån väggen så att den lutar ner mot betraktaren.

Bilden är sammansatt av flera mosaikbitar i olika tjocklekar och färgnyanser. Eftersom mosaikbitarna är i olika tjocklekar får bilden en tredimensionell karaktär och påminner om en relief.

Fakta

Verket är gjort utifrån ett fotografi som konstnären tog i Kina.

Mosaikbitarna är handgjorda i keramik och har åtta nyanser och tjocklekar. De svarta bitarna är tunnast och de vita är tjockast.

Tolkning

Kropp och armar bildar formen av ett kors. Verket har en sakral karaktär, korset är ju en vedertagen religiös symbol. Sättet att hänga bilden påminner om en altartavla även titeln *Flickguden, beskyddaren* förstärker den religiösa associationen liksom guldets. Jag associerar exempelvis till den 40 meter höga Jesus statyn som står i Rio de Janeiro och som har blivit en symbol för staden. Jesus står på ett högt berg och har samma gest som *Flickguden* när han sträcker ut armarna som en slags beskyddare för staden. Guldmosaikerna för mina tankar till den 1000 år gamla bysantinska mosaiken i kyrkor, här kan nämnas mosaikerna i *Hagia Sofia* i Istanbul och *Sant'Apollinare in Classe* i Ravenna i Italien. Titeln *Flickguden* berättar att det handlar om en gud som är ung och av kvinnligt kön.

Några ord från konstnären

Jag har länge funderat på våra gudomar och tyckt att det saknas en bebis/barngud. Någon som beskyddar och bevarar de minsta. Likväl som en kvinnlig gud som värnar om det kvinnliga i världen.

China Girl – visualisering av statistik

Beskrivning

Bilden är uppbyggd av flera små keramikansikten i olika nyanser som tillsammans bildar ett stort flickansikte. För att kunna se flickansiktet måste man se bilden på avstånd. Står man nära urskiljer man de enskilda bitarna och helheten blir som ett abstrakt mönster. På avstånd blir detaljerna otydligare men helheten klarare.

Fakta

Bilden består av 3 200 handgjorda ansikten. Samma antal flickor i åldern 0-4 år försvinner varje dag i Kina (enligt källa: IDB Summary Demographic Data for China 2006).

Konstnären har utgått ifrån ett foto och gjort ett digitalt schema som hon sedan har överfört till verklighet.

Bilden är svart/vit med sex olika mellannyanser.

Tolkning

Man kan säga att bilden är två olika motiv; de små ansiktena som är detaljerna och det stora ansiktet som utgör helheten. För att uppleva verket måste man se båda. Bilden kan vara en reflektion över hur vi ser på saker. Man kan se varje enskilt ansikte som ett problem, en detalj. Står man för nära ser man problemet tydligt men man måste sätta problematiken i ett större perspektiv, i ett sammanhang för att få en tydlig överblick över helheten. Mängden av ansikten visualiserar och ger betraktaren perspektiv på den stora mängd som det faktiskt handlar om. 3 200 flickebarn som försvinner dagligen!

Vem är hon?

Beskrivning

Skulpturen består av ett långt keramikskafet som hänger ifrån taket. Längst ner på skafet hänger det ett flertal hårflätor.

Fakta

Konstnären fick håret ifrån Stadsteatern i Stockholm. Det köptes in 1968 under kulturrevolutionen med syfte att använda det till perukstillverkning. Eftersom det inte ansågs ha tillräckligt bra kvalitet för ändamålet har det blivit liggande. Det kan vara hår från fattiga kvinnor som sålde sitt hår för att tjäna lite pengar, det kan också vara hår från fångar. Konstnären har fått håret analyserat av polisens DNA analys men det gav inte så mycket fakta; det är asiatiskt och inga droger har använts etc.

På skafet hänger 100 st flätor. Konstnären har fått hjälp med att fläta håret

Skafet är 2,5 m och är bränt i tre delar för att sedan sättas samman.

Tolkning

Skulpturen för tankarna till en kvast eller en svabb. Kvasten och svabben är redskap som används för att göra rent. Städning är en syssla och ett yrke som historiskt sett förknippas med kvinnor och har en låg status.

Det faktum att skulpturen har riktigt människohår ger den en mänsklig karaktär. Det handlar om riktiga människor *Vem är hon?* Kvinnan med svabben, som stryker omkring obemärkt i lokalerna? Långt flätat hår är ett kvinnligt attribut, i alla fall i vår kultur. Håret som växer på huvudet har hamnat längst ner på svabben som används för att torka upp smutsen på golvet. Det ger en ganska obehaglig känsla av förnedring samtidigt som den överdimensionerade skulpturen utstrålar stolthet. Kvasten är ju också ett mytomspunnet objekt som i vår häxkultur har magiska krafter.

Vi i Sverige importerar och exploaterar billigt producerade saker ifrån Kina som är gjorda människor i deras fabriker.

Några ord från konstnären

Det handlar om kvinnan som gör vårt smutsjobb, städar, om kvinnorna som gör misärjobben på fabrikena. Det handlar i själva verket inte bara om städjobb utan allt skitjobb. Kvinnorna i Kina gör oftast de, på skalan, lägst rankade jobben.

Önskebrunn

Beskrivning

En skulptur som står på golvet och föreställer en överdimensionerad hink i keramik. I hinken finns en bild som projicerar vatten och ett barnansikte som flyter upp till ytan för att sedan sjunka ner mot botten och försvinna.

Tolkning

Hinken, ett föremål att hämta vatten i, vatten som är en nödvändig livskälla. Vattnet, en symbol för renhet. Jag tänker också på skurhinken speciellt när jag ser den i relation till skulpturen *Vem är hon?*

Bilden av barnet som flyter och sjunker i vattnet för tankarna till dopet men det finns också något obehagligt över bilden med tanke på utställningens tema och det faktum att så många små barn som har blivit dödade.

”När en kvinna föder står alltid en hink med vatten vid hennes sida” säger ett gammalt kinesiskt ordspråk. Var barnet av oönskat kön användes vattenhinken för att dränka barnet. Det ansågs som ett rent sätt att döda. Idag har man hittat ett renare sätt, fosterdiagnostiken. *Önskebrunnen* kanske kan ses som en symbol för just fosterdiagnostiken.

Det finns mytomspunna brunnar lite här och var i världen där det sägs att om man kastar ner en peng så kan man önska sig något. Önskebrunnar förekommer även ofta i sagor och sägner. Här kan det handla om önskan att få ett barn av ”rätt” kön.

Det faktum att hinken och svabben är så stora gör de lite överkliga. Det känns mer som ett sagoväsens föremål än en människas. Vilket förstärker associationerna om myten kring dessa föremål.

De osaliga andarnas armé

Beskrivning

Det är en installation som består av 8 figurer som är ca en meter höga och som står i en grupp framför spegelväggar. Figurerna är helt vita med svart hår på huvudet. Huvudena på figurerna rör sig ibland. Figurerna är identiska förutom hårfrisyrerna.

Det finns plattor som besökaren kan ställa sig på för att få figurerna i rörelse.

Fakta

De är gjorda i porslinsmassa och äkta asiatiskt hår. Det är ett interaktivt verk; om man ställer sig på en platta och sedan flyttar sig, förflyttas vätska mellan två kuddar genom slangar och får figurerna att gunga till. De står sedan och gungar ett bra tag.

Tolkning

Alla figurerna är likadana men får en personlighet genom olika hårfrisyrer. Det ser ut som flickor som är klädda i klänningar.

Det är osaliga andar som gör sig påmindra för oss i denna värld. Det handlar om en andevärld som är mycket närvarande i Kinesisk kultur.

Skulpturerna är gjorda i porslinslera. De för tankarna till klassiska porslins-skulpturer vilka man har lärt sig att behandla med största varsamhet då porslinet är skört och ömtåligt, precis

som små flickor.

Speglarna gör att figurerna ser ut att vara mycket fler än de egentligen är.

Installationen för tankarna till den berömda kinesiska terrakottaarmén som hittades vid kejsarens Qin Shi Huang grav. Terrakottaarmén skulle skydda den döda kejsaren från onda andar i dödsriket. De 8000 skulpturerna som beräknas vara från 247 år f kr är i naturlig storlek, de är ca 1.80 höga.

De osaliga andarnas armé som är i barnstorlek gör oss också påmind om de flickor som har fått sätta livet till.

Det faktum att man som besökare kan få figurerna i rörelse gör att de känns levande. De kommunicerar med betraktaren. Jag kommer med tanke på titeln att tänka på ”anden i glaset”. Där man lägger handen på ett glas och kallar på en ande som i bästa fall ger sig till känna och kommunicerar med en genom att låta glaset röra sig.

Förutsägbart, garanterat till 99%

Beskrivning

Flertalet utklippta figurer, i rosa och svart papper, hänger som ett mönster på väggen. Alla de svarta figurerna är identiska och de skiljer sig en aning ifrån de rosa som i sin tur är likadana.

Fakta

Konstnären har utgått ifrån en 700 år gammal tabell som hittades i en grav utanför Peking. Hon har tolkat den på sitt sätt men den stämmer som tabell.

Sök moderns ålder vid befruktningstillfället 18-45 sök vilket kön du vill ha (rosa- flicka, svart- pojke) så kan du på vänstra kanten se när det ska avlas (vilken månad 1-12)

Tolkning

Verket är en tolkning av en tabell som existerar. Konstnären har gett den ett eget utseende. Hon har valt att ha flicksymbolen rosa en färg som anses kvinnlig och som gärna används som en symbol för flickor.

Några ord från konstnären

99% av alla barn i Kina som adopteras bort eller aborteras är flickor. Att en sådan tabell har existerat visar hur man förtvivlat försökt att kontrollera så man får en pojke. Idag används fosterdiagnostiken.

Valet – inspiration av kinesisk leksak

Beskrivning

En skulptur, gjord i porslinslera, gummi och människohår. Det är en figur i porslinslera inlindad i gummi där man kan vrida runt huvudet.

Fakta

Skulpturen är gjord med en kinesisk leksak som förebild.

Man får röra ansiktet fast man måste vara MYCKET försiktig. Är man en hel klass kanske en kan visa.

Tolkning

Skulpturen liknar ett inlindat barn eller en docka med porslinshuvud. Det faktum att man kan röra huvudet känns väsentligt i sammanhanget. Att man kan välja. Det för tankarna till dagens genforskning som har gjort det möjligt att välja bort barn som inte anses normala enligt normen eller inte är önskvärda p g a kön.

Det faktum att skulpturen har två ansikten för mina tankar till guden Janus i den romerska mytologin. Janus som hade två ansikten ett som vätte mot framtiden det andra som såg tillbaka in i det förflutna.

Formen får mig att tänka på en puppa, en ännu inte fullt utvecklad fjärl.

China Girl - DVD**Beskrivning**

En DVD film som är 6 minuter lång där 10 kinesiska flickor svarar på frågan vad som är deras dröm om framtiden. De ser ut att befinna sig antingen i en skolmiljö eller ute på en marknadsplats.

Fakta

Filmen är dubbad till svenska.

Tolkning

Flickorna ser ut att vara i åldern 5-7 år. De flesta flickorna drömmer om att hjälpa andra när de blir stora. De vill ha ett yrke som kommer andra till nytta som läkare, lärare och polis. De är olika karaktärer vissa utstrålar osäkerhet och blyghet andra verkar självsäkra. Några är allvarliga andra fnittrande glada. Två av dem nämner sina mammor, de vill att deras mammor skall ha det bra.

a) del 3. Diskutera utställningen

Här är några förslag på diskussionsämnen att lyfta fram och arbeta med i utställningen.

Symboler

Klassiska symboler är ex Duva = fred, Hjärta = kärlek

Vad kan du hitta för symboler i utställningen? Vad symboliserar de?

Associationer

Vad får du för associationer när du möter konstverken?

Får du några associationer till exempelvis: mosaik, pixlar, hår, kvast, porslin...

Du kan associera till exempelvis: litteratur, tecknade serier, TV, film, personliga erfarenheter.

Det kan vara väldigt olika med associationer beroende på erfarenheter och intressen. Jag visade två kompisar ett foto av verket *De osaliga andarnas armé* och frågade dem vad de tänkte på när de såg bilden. Den ena svarade Kina. Men den andra, som är musiker, svarade Björks video till låten *All is full of love* där två vita identiska robotar figurerar. Hennes association var inte så konstig, Björks robotar är faktiskt ganska lika Ångquist Klyvares figurer. Björk är ofta inspirerad av asiatisk estetik, det kan man se på hennes, frisyren, kläder och videos.

Själv kan jag inte sluta nynna på David Bowies låt *China Girl* som var en favoritlåt när jag var i tonåren.

Hitta spår

Hitta spår av en annan tid. Ex: Håret i utställningen är från 60-talet, mosaiken kan spåras långt tillbaka i historien liksom porslinet etc. Diskutera spåren i relation till samtiden.

Hittar du spår från olika kulturer? Maria Ångquist Klyvare har rest mycket, hon har exempelvis varit i Medelhavsländer och i Orienten, kan man se spår av detta i hennes konst?

Pixlar

Att använda mosaik är ett gammalt sätt att bygga upp bilder. Den datoriserade pixelbilden är en ny typ av bild. Men visst finns det likheter. Det är ett spel mellan abstraktion och realism. Diskutera...

Tänk tvärtom

Om alla skulle vilja ha flickor i stället för pojkar. Skulle det kinesiska samhället se annorlunda ut då?

Kön

Hur ser det ut i Sverige? Är det bättre att vara kvinna eller man? Vad finns det för fördelar respektive nackdelar med de respektive könen.

b) Förslag på arbetsmetod i utställningsrummet

b) del 1. Visning av utställningen – skapa samtal med hela gruppen

Var väl förberedd! Läs igenom allt material innan och se till att ha skaffat en egen relation till utställningen och verken. Ställ många frågor till publiken under visningens gång, det finns många svar att hitta i utställningen. Exempel på frågor att ställa till gruppen:

- Vad är det för typ av konstverk (måleri, foto, skulptur, installation...)?
- Vad föreställer konstverket? Beskriv noga vad ni ser. Tänk på att beskriva storlek, form, färg, ljus, stämning, aktivitet.
- Vad är konstverket gjort i för material?
- Vad tänker ni ser konstverket? Vad får ni för associationer
- Vad berättar titeln?
- Vad berättar konstverket? Vad berättar konstverket i relation till utställningstemat.

b) del 2. Tala med konstverket – grupparbete

Dela upp eleverna i grupper. Låt varje grupp arbeta med ett verk och tvinga in dem i en dialog med verket. Övningen går ut på att lära känna konstverket genom att skapa en dialog med det.

- Tala till konstverket och inte om det.
- Tänk på konstverket som en person. För att lära känna en person måste man kommunicera med den, det gäller även konstverket. Det finns ett stort innehåll att komma åt, man hittar svaren utifrån det man ser tillsammans med sina egna kunskaper och referenser.
- Ställ frågor till konstverket. Ställ frågor och diskutera fram svaret eller låt en person representera konstverket.
- Kom ihåg att det tar tid att lära känna en person!

Vad säger konstverket?

- För att komma åt innehållet måste man ställa frågor och hitta svar.
- Frågorna kan handla om ytan men du måste också åt innehållet:

Frågor om yta har givna svar som exempel:

Vad är du? Jag är ett konstverk.

Vad heter du? Jag heter *China Girl visualiserande av statistik*.

Vad är du gjord av? Jag är gjord av lera.

Vad föreställer du? Jag föreställer ett ansikte, eller egentligen många ansikten som tillsammans bildar ett ansikte.

Exempel på frågor för att komma åt innehållet:

Jag skulle vilja veta... hur lång tid det har tagit att göra dig. Det har nog tagit enormt lång tid, tänk dig alla dessa små ansiktsskulpturer i olika färger som först skall göras för att sedan sättas ihop så att de bildar ett ansikte.

Jag skulle vilja veta... varför du är gjord av så många ansikten. För att visa hur många flickor som försvinner varje dag. Tänk dig att varje ansikte är en flicka som försvinner.

Jag skulle vilja veta... var det är bäst att stå för att titta på dig? Det beror på, om du vill se helheten ska du stå långt bort om du vill se detaljerna ska du stå nära.

Vad berättar du? Jag berättar att det är många flickor som försvinner varje dag i Kina och att man kan se på saker på olika sätt beroende på var man befinner sig.

b) del 3. Recensera utställningen

Låt eleverna skriva en konstrecension

Förberedelse:

Läs gärna konstrecensioner på kultursidorna i dags - och kvällstidningar. Dessa recensioner kan se ut på lite olika sätt, fast de är uppbyggda efter liknande mönster. Läs gärna några olika och diskutera, form, upplägg och språk. Jämför gärna olika skribenter.

På plats:

Skriv ner tankar och idéer till en recension av utställningen. Här finns lite punkter som kan vara bra att ha med:

- Namnet på utställningen
- Namnet på konstnären
- Var visas utställningen?
- Vad heter utställningen?
- Vad handlar utställningen om, finns det något tema?
- Vad visar utställningen?
- Vad tror du konstnären vill med sin utställning? Lyckas hon med det hon vill?
- Hur upplever du utställningen, finns det något som du vill lyfta fram?
- Försök att vara positiv och kritisk på samma gång.

Efterarbete:

Skriv en recension utifrån dina anteckningar från utställningen. När man skriver en recension får man lov att vara personlig men man måste motivera sina åsikter. Använd gärna hemsidan och katalogen som hjälp när du skriver där finns en hel del information att hämta.

Om du skulle ge utställningen mellan 1-5 stjärnor hur många stjärnor skulle den då få?
Motivera ditt svar.

b) del 5. Kulturprogram

Förberedelse: se kulturprogram på TV exempelvis Kobra, Kulturnyheterna, Musikbyrån, Babel... Diskutera upplägg, programledare, språk, vad är bra vad är dåligt.

Använder programmet en bra metod att förmedla kultur på? Hur skulle du vilja att ett kulturprogram skulle vara?

På plats i utställningen:

Denna övning kan göras ganska lekfull, man kan gå in i olika roller som t ex programledare, publik, konstexpert, kinaexpert osv. Det kan vara befriande att möta konsten i en annan roll.

Gör ett konstprogram om China Girl.

Dela upp klassen i grupper och låt varje grupp förbereda ett inslag i ett kulturprogram om ett verk. En grupp kan göra inslaget om utställningen som helhet.

Inslagen kan vara av olika karaktär ex:

Informativt reportage

Bedömning (använd gärna del 4 som inspiration)

Intervju

...

Visa upp de olika inslagen för varandra. Filma om ni har lust och möjlighet. Det kan vara spännande att titta på det och analysera i efterhand.

Efterarbete: Diskutera kulturprogrammet som ni har gjort.

- Har ni fått en bra bild av utställningen utifrån programmet?
- Har ni lärt er någonting nytt om konst?
- Om Kina?
- Om konstnären?
- Vad skulle ni vilja komplettera programmet med om ni fick önska fritt?

Del 4 Förslag på efterarbete

a) Estetiskt arbete

del 1 Gör konst utifrån en nyhet

del 2 Arbeta med pixelbilder och rörliga skulpturer

del 3 Förvandla statistik till konst

del 4 Utflykt till Vårbergs tunnelbanestation

b) Fördjupning utifrån utställningen

del 1 Kinas historia och politiska situation

del 2 Svenska företags etablering i Kina

del 3 Import från Kina

del 4 Mänskliga rättigheter

del 5 Genforskning

del 6 Att vara flicka, kvinna i Kina, i världen

a) Estetiskt arbete

a) del 1 gör det konstverk utifrån en nyhet

- Klipp ut en nyhet från tidningen som du tycker är viktig och intressant.
- Fundera över vad det är DU tycker är relevant att tala om i den här nyheten.
- Kan du tänka ut några visuella symboler som skulle kunna passa?
- Kan du hitta associationer? Till film, litteratur, händelser, personliga erfarenheter etc.
- Hittar du några spår? Spår som leder dig till en annan tid, eller till en annan plats.
- Fundera vilka material och vilken teknik du tycker passar till det du vill tala om.

Gör ett konstverk som relaterar till nyheten. OBS! du skall inte göra en illustration utan ett konstverk. Du undrar kanske var gränsen mellan en illustration och ett konstverk går. Det är inte så lätt att veta, men se till att ditt konstverk är personligt, att det innehåller personliga referenser och symboler. Se till att det ställer frågor och inte ger givna svar. Ni kan sen diskutera om ni har lyckats göra ett konstverk eller om det är en illustration.

Så här kanske kom verket ”De osaliga andarnas armé” till. En fiktiv berättelse:

Konstnären tänker på kvinnans låga status i världen. Hon har varit i Kina och reagerat på att där väljs flickor bort. Hon funderar över alla de flickebarn som har fått sätta livet till. Det gör henne arg och engagerad. Hon tänker på Kina och vilka associationer hon får till den kulturen. Hon associerar till det kinesiska porslinet och den skörheten som finns i det materialet. Små flickor är också sköra. Hon tänker på den berömda terrakotta armén som gjordes för att skydda den döda kejsaren. Hon tänker på de döda flickorna. Hon bestämmer sig för att göra en egen armé...

a) del 2 Pixelbilder och rörliga skulpturer

Låt dig inspireras av Ängquist Klyvares teknik. Gör en egen pixelpild exempelvis genom att måla ark i olika färger och klippa sönder för att göra collage.

Det finns skulpturer som är stillastående där man som betraktare kan beskåda den. Ängquist Klyvare gör skulpturer där betraktaren kan vara delaktig i skulpturens utseende genom att kunna sätta den i rörelse. Jag tänker på *Valet* och *De osaliga andarnas armé*. Gör egna skulpturer som på något sätt är föränderliga genom betraktarens medverkan.

a) del 3 Förvandla statistik till konst

Maria Ängquist Klyvare byggde upp bilden China Girl visualiserande av statistik med statistiksiffror som utgångspunkt. Hon valde att arbeta med keramik för att uppnå ändamålet. Ett annat exempel på konstnärer som har visualiserat statistik är Cecilia Sterner och Magnus Ottertun som gjorde ett konstprojekt på ett företag. De visualiserade företagets statistik genom att baka goda ”statistikårter” med färgad marsipan.

Förvandla statistik till konst! Gör egna bilder med statistik som utgångspunkt. Hitta material och metod.

a) del 4 Jämför konst i det offentliga rummet och i utställningsrummet

Maria Ängquist Klyvare har arbetat mycket i det offentliga rummet. Åk gärna och titta på någon av hennes offentliga utsmyckningar om ni har möjlighet (Se var de finns i katalogen eller på hemsidan www.chinagirl.se).

Åker man till Vårbergs tunnelbanestation hittar man ett permanent verk av henne som hon uppförde 1997. Åk till stationen och undersök hur hon med mosaiktekniken förhåller sig till det offentliga rummet. Diskutera likheter respektive olikheter med utställningen både vad gäller innehåll och uttryck. Fundera över vad det är man måste tänka på när man gör konst i ett så speciellt rum som tunnelbanan, konst som är tänkt vara där permanent.

b) Fördjupning utifrån utställningen

b) del 1 Kinas historia, kultur och politiska situation

Använd utställningen som utgångspunkt eller komplement till att arbeta med Kinas historia och politiska situation. Utställningen ger er intressanta dimensioner och infallsvinklar att beröra ämnet med.

Studera gärna närmare det enorma arkeologiska fyndet terrakottaarmén som gjordes på 70-talet.

b) del 2 Svenska företags etablering i Kina

Det är lukrativt för företag att etablera sig i Kina, då landet har en stark tillväxt och en stor konsumentmarknad. Många svenska företag har etablerat sig i Kina idag finns runt 400-450 svenska företag i Kina.

(Fakta hämtade från www.swedishtrade.se)

Diskutera:

- Varför är Kina intressant för utländska företag och investerare. Studera den kinesiska marknaden.
- Vilka blir följderna av att svenska företag etablerar sig i Kina?
Det finns de som tycker att det är moraliskt fel av svenska företag att etablera sig i Kina eftersom det är en diktatur som inte följer de mänskliga rättigheterna. Bör vi ta ansvar?

a) del 3 Import från Kina

Undersök vad det är för produkter som vi importerar från Kina. Smink, mobiltelefoner, kläder etc. Fundera över kostnad, tillverkning...

b) del 4 Mänskliga rättigheter

Hur följer Kina de mänskliga rättigheterna?

Läs gärna regeringskansliets rapport *Mänskliga rättigheter i Kina 2006* vilken är en översiktlig sammanställning över hur de mänskliga rättigheterna efterlevs, grundad på den svenska ambassadens bedömningar.

Enligt rapporten har det skett en befolkningsökning från 500 miljoner år 1950 till 1,3 miljarder år 2006. Läs mer här om just familjeplaneringslagen i Kina.

Rapporten finns att hitta här: www.manskligarattigheter.gov.se

b) del 5 Genforskning

Forskningen går ständigt framåt. Idag kan man bota många allvarliga sjukdomar och också stoppa att barn med allvarliga ärftliga sjukdomar föds. Finns det någon fara med att vi människor har så mycket kunskap så att vi kan styra över våra och andras öde? Diskutera.

Fosterdiagnos är undersökningar på foster i moderns livmoder. Upptäcks det allvarliga fel leder det ofta till abort. Aborter som sker p g a kunskap om speciella gener eller egenskaper hos fostret kallas selektiva aborter. Undersökningar sker genom analyser av ultraljudsundersökning och fostervatten.

Ultraljud: Alla gravida kvinnor i Sverige genomgår ultraljudundersökning. Idag sker ca 150 selektiva aborter p g a missbildningar som upptäcks med ultraljud

Kromosomanalyser: Ett fostervattens- eller moderkakeprov för att undersöka om fostret har Downs syndrom eller att det är något annat fel på antalet kromosomer. Ungefär 200 selektiva aborter sker varje år efter att man upptäckt felaktigt antal kromosomer

Genanalyser: Genom genanalys kan man spåra ärftliga sjukdomar. Man kan se om barnet har en sjukdomsgen som föräldrarna eventuellt fruktar. Varje år görs ca 25 selektiva aborter efter sådana analyser.

(hämtat ifrån www.genetik.nu)

Lars och Anna har kämpat i flera år att bli med barn. Äntligen blir Anna gravid men genom fosterdiagnostik får de reda på att barnet har Downs syndrom? Lars och Anna står nu inför valet att göra abort eller behålla barnet.

Vad kan deras beslut få för konsekvenser? För de personligen, praktiskt och emotionellt.

Vad kan deras val, vad det nu än blir, ha för konsekvenser på omgivningen.

Hur känns det att ha ett val?

Kan de komma att ångra sitt beslut?

Diskutera genforskning, hur långt har man kommit idag? Diskutera faror och möjligheter.

Del 6 Att vara flicka/kvinna i Kina/i världen...

Fundera över, arbeta kring och diskutera kvinnors situation i världen.

Diskutera:

Hur är det att vara kvinna i Kina? I Indien? I Turkiet? I USA? I Sverige?...

Hur ser könsskillnaderna ut i olika länder och kulturer?

Varför har flickor, kvinnor i världen lägre status än män? (Detta är konstnärens stora fråga!)